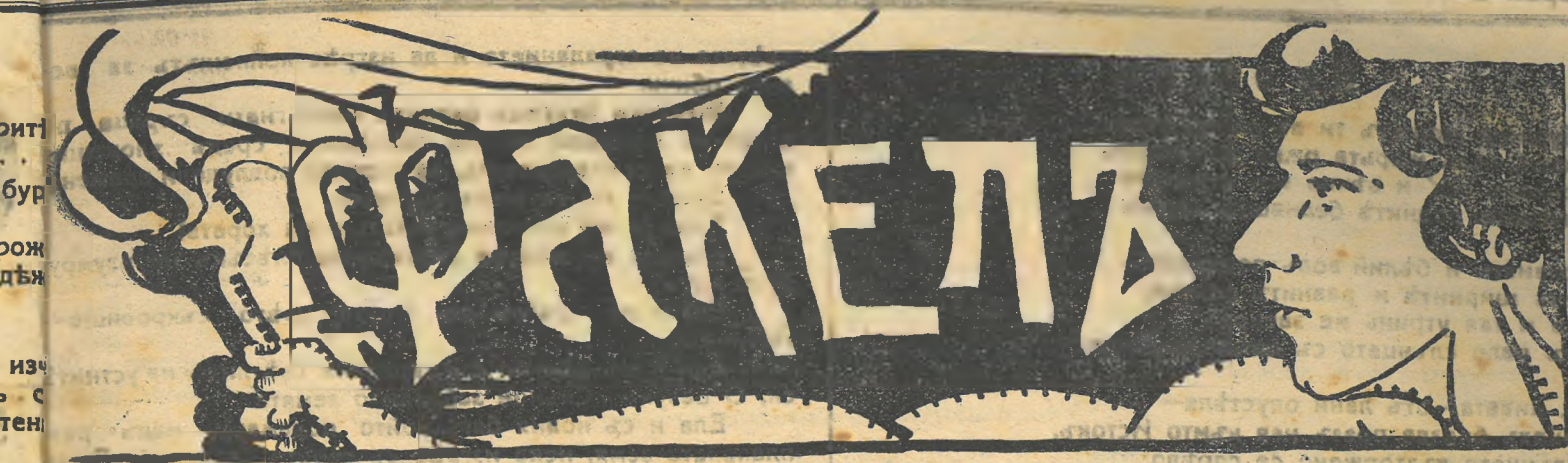

За народното здраве.

То е въ печално положение. Единъ демонически бичъ плющи по измъчената народна снага — бичътъ на израждането. Изплетенъ отъ мизерия, алкохолизъмъ, туберкулоза, венеризъмъ, той свири въ живота, размахванъ отъ невидима ръжка! По улицитъ и площадитъ на хиляднитъ градове, жрай плетищата на роднитъ села се движатъ бледни хора, повечето съ хлатнали очи, въ които се чете тревога за утрешния денъ; последицитъ на кървавия световенъ конфликтъ тегнатъ съ неотслабващата сила.

И жаждата за животъ, стремението къмъ преодоляване израждането, които инстинктивно избликуватъ въ човѣшката душа винаги когато стане нужда, сега наново се разгарятъ.

Реална проява на този стремежъ е трезвото движение, първиятъ лозунгъ на което е: пресушаване изворитъ на израждането! И само когато тези извори бждатъ пресушени и затрупани, само когато изъ дълбокитъ недра на живота заклокочатъ бистритъ струи на радостъ и здраве, само тогава ведриятъ лъхъ на житѣйската пролѣтъ ще облѣхне челата на безбройното множество човѣци!

Трезвата младежъ, която е излъзла изъ най-дълбокитъ недра на своя народъ, сега ясно вижда какво го застрашава! И падава викъ: време е! Време е и сетниятъ народенъ синъ да дигне своята дъсница и хиляди ръце да згръбчатъ и разкъсатъ демоническия бичъ на израждането! — Вре-

Къмъ единна дейность.

Активно творчество и борба трѣбва да изпълватъ мисълта и дѣлото на младежъта. Въ всѣка стѣпка на младежитъ пориви и организирани усилия трѣбва да лѣха достоенъ изразъ на съзнателно изпълненъ дългъ и самоотвержена жертва за възходящото дѣло и борба на потиснатитъ въ живота труженници. Въ пѣтя напредъ и нагоре младежъта ще въплоти своя въдъхновенъ идеализъмъ и пламенна енергия съ усилията и борбата на общата възходяща вълна, носена върху плещитъ на творческия колективъ, кждето се осмисля социалната роля на младежъта и трасира най-върния и кжсъ пѣтъ за „денъ първи“ на Светлина, Братство, Истина и Свобода.

Въ нестихващия възходящъ устремъ на младежъта, тласкана отъ единъ естественъ стремежъ, откърменъ върху характера на материалнитъ и обществени особености въсредъ които тя се развива, — младежъта не е сама и не трѣбва да желѣй това. Самонадѣяността трѣбва да бжде изживяна. Защото за обнова на живота не се бори сѣмо идейната народна младежъ въ У. Н. В. С. Не е само младежъта, която страда и която вижда страданието. Илюзия е старата песенъ за „стари и млади“. Социалнитъ бичове сж еднакво безпощадни за родители и деца, стига тѣ да сж поставени при еднакви жизнени условия. Тѣ не само, че не питатъ „старъ“ ли си или „младъ“, но и дрѣзко посѣгатъ върху правото и живота на тѣзи, които идатъ следъ насъ. Злинитъ, съ които се бори въздържателното движение и които му даватъ „духъ“ сж социални и защото сж та кива иматъ обща причинность, дължаща се на противоречията въ материалнитъ и общественни сили на нашата действителность.

ме е! — Този викъ ще намѣри отзвукъ въ народната душа, защото жаждата за животъ е по-силна отъ всичко друго!..

Прозирайки общата причинность на израждащитъ социални злини, нашето движение, неминуемо върви къмъ по-голъма идейна висота и социалность. Все поясно е въ съзнанието на трезвеника, че злинитъ, съ които се боримъ сж брънка отъ съвокупность, която носи израждане на народитъ.

Не е случайно, че именно днесъ отъ различни трибуни се говори настоячиво, за социалното израждане, което носи мизерията, туберкулозата, венеризма, проституцията, алкохолизма, безработицата, прекомѣрния трудъ, нехигиенични жилища, грабителство, смъртность, потисничество, самоубийства, престѣпность и др.. Това сж послѣднитъ скривали на една гнила действителность, на една гангренысала кабаретна цивилизация. Това сж върнитъ симптоми на едно израждащо се общество, оплетено въ различни противоречия. Това сж послѣднитъ предвестници, че захожда една фалшива култура.

Но изъ недрата на народитъ се ражда могъща вълна, съ грандиозенъ социаленъ мащабъ, отъ тѣзи, които непосредствено страдатъ и творятъ благата на живота, за решителенъ отпоръ срещу грозящата напасть, която израждането носи на днешното и утрешно човѣчество.

Младото трезво движение е една брънка отъ този отпоръ, та не на „особени“ изисквания на „духа“. То е резултатъ, ведно съ другитъ движения, на обективно развиващата се действителность, реагирането срещу която е едно естествено социално явление.

Въ съответствие съ общия характеръ на времето, което изживяваме, въ близкия контактъ съ всички онѣзи, които страдатъ и се борятъ, младежъта, днесъ и утре ведно съ тѣхъ ще вложи безрезервно своя трудъ за борба противъ социалнитъ злини, за изграждане условия за поздрава и висша човѣшка култура.

гр. София.

В. Т-новъ.

Разпространявайте в. „Факелъ“ помежду близки и познати.

На оранъ.

Събуди ме звънътъ ти въ ранно утро,
Ковачо, надъ жаръта ржка размахалъ,
И съненъ ош' и вѣчно все отруденъ
Напуснахъ роднитѣ бедняшки стрѣхи . .

И сивиятъ и бѣлий волъ подкарахъ
Презъ ширнитѣ и равнитѣ полета;
Дано и тая утринъ ме завари
Надъ рало слънцето съ лжчи приветни.

Хей, нивата—отъ лани опустѣла—
Порнахъ бразда презъ нея къмто Истокъ,
А слънцето възторжено се спрѣло
И маха съ кърпи алени и аика:

„Бжди съсъ менъ презъ всички дни и нощи,
Азъ любя те и мощъ ще ти дая
Да поришъ съ вѣра пакъ полята още,
О, мой си ти, за тебе азъ горя ! . .

Че нашата любовъ е най-велика—
Тя нова ще ни изгради сждба,
И въ нови дрехи азъ ще те повикамъ
Да се вѣнчаемъ въ смѣхъ и веселба ! . .“

Дим. Слботиновъ

Химнъ

Въ зората огнена на чистъ и свѣтълъ день
изпълва пѣсень пламнали лазури.
Възхождаме ний въ пжтя си свещенъ
асредъ танеца на пламъци и бури!

Ний всички брата сме и мощность ни обзема
и крепнеме съ великата любовъ.
Въвъ всѣка наша пѣсень се въззема
единъ великъ човѣченъ зовъ!

Възлюбихме ний братството и свѣтлината
и съ тѣхъ чертаемъ своя стрѣменъ пжтъ;
лелѣме една мечта въ душата,
що тласка ни стихийно къмъ върхътъ.

Та имъ надѣжди въвъ души си смѣли
и всички въ мрака сме слънца. . .
Ний идеме надъ роднитѣ предѣли
на новъ и ведъръ день предвестници—деца!

Петъръ Матеевъ

Изъ цикъла „Синовѣтъ на Слънцето“.

О, безумно Слънце—Богъ на вселената, който си люш-
налъ земята надъ огромни бездни, още ли ще те чакаме?

Изгрѣй съ свѣтлината на Радостъта, за да възрад-
вашъ робитѣ на безмѣрното страдание.

Изгрѣй, въплотило въ себе си силата на огненъ
мжжъ, за да прокудишъ зловещитѣ сѣнки на бедствията.
Изгрѣй надъ мрачната, камениста, безбръжна пустиня
на живота, надъ която падатъ като пронизани птици
угасналитѣ звезди; кждето пѣстри пепелянки и отровни
усойници кръстосватъ, съскайки съ разцѣпени езици;
кждето се раждатъ миражитѣ на вѣчни измами.

О, слънце, изгрѣй и разсѣй мрачинитѣ надъ земята,
за да освѣтишъ оазиса на Спасението.

Вѣкове сме чакали и вѣкове ли ще чакаме?

Кървавия мечъ на разбѣснелитѣ години разреже
душитѣ за да цѣфнатъ отъ пролятитѣ кървави капки

цвѣтата на страданието и да изгрѣе копнежътъ за ве-
лика обичъ.

Жестоки безумци окачиха изтрѣгнати сърдца п
запалени площади, за да разкажатъ средъ зловещи
кикотъ на самозабравата, за кървави подлудели времена

Душата ми се моли и ридаетъ!

Душата ми проклѣна участъта на хората!

Душата ми жадува стоцѣвтъния блѣсъкъ на изумру-
дена зора.

Ела и ме грабни съ моето свѣто съкровище—
Истината.

Ела и ме цѣлуни съ кървавия свѣтликъ на устнитѣ
си, О безумно Слънце забравило земята.

Ела и съ новия бягъ който подемащъ надъ раз-
плаканата земя, нека изгрѣе въ своето величие Годи-
ната.

Новата година която може би носи Радостъ з
хората.

Вѣкове сж минали и вѣкове ли ще чакаме да
ведешъ Щастието, о, Слънце?

* * *

Молитвитѣ ми сж само къмъ тебе!

Святото, непорочното.

Защото ти си извора на живота и защото ти си
могщия Царъ на Битието.

Не тебе се молиме Слънце!

Защото отъ тебе искаме свѣтлина за душитѣ и сок
за земята. Защото ти ще ни откриешъ забулената пл
тека къмъ равнината на Сбждновението.

Отдавна сж пламнали дълбокитѣ океани, отдавна
горятъ запалени балканитѣ, оплискани съ кръвта на
измрели бунтовници.

И ето сега азъ зная всички ще изгоримъ въ пл
мжитѣ на копнежа, защото въ него ни е надеждата з
радостъта, която може би дванайсте месеца на година
на носятъ. Ще изгоримъ—въ очакване за новъ животъ
желание за вѣченъ смѣхъ—

Ние хората сме луди!

О Слънце и тая година ли напразно ще те чакаме,
Георги Хрусановъ

Авангардъ.

Въ единенъ гласъ
реватъ долове,
отекуватъ гори,
планини —

Въ борба
за слънце,
за правда,
за свобода,
народе стани!

Ний идемъ
изъ тъмнитѣ пазви
на тоя животъ многоликъ,
кждето се разнасятъ
винени гари,
воня на меса,
и вие се
черниятъ димъ
на барутъ
и пирокселинъ. . .

Чеда сме ний
на черната земя . . .
И ние идемъ —
изъ беднитѣ хижи,
— млади по духъ
до единъ,

подобно на буря,
надъ баири,
долини и урви
летиме напредъ.
И ний сме много —
милиони . . .

Легиони —
възбуненъ народъ —
Подобно на рѣка
безъ бродъ,
ний къртиме
преградитѣ;
безъ шумъ,
безъ злоба и мѣсть
рушимъ и градимъ!

Въ единенъ гласъ
реватъ долове
отекуватъ планини —
Въ борба
за слънце,
за правда
за свобода,
и по свѣтли дни,
народе, стани! . . .

Маркъ П

Животът и трезвото движение.

Отъ всичките ужаси, безправия и бедствия на днешното кърваво и мрачно време, може би, ще останат само мурахоотни спомени, а ние ще бъдемъ тронни, полудиви и чужди хора за бъдещите поколения. Но все пакъ, въпреки тези борби за свобода, братство и истина, защото тях борби сж били и разсеждатъ мощните лостове на прогледеса.

Презъ димящите развалини и отровните изпарения на стария залъзващъ въгъ победно настъпватъ величествените легиони на новите човъци—трезвитъ строители, просветители и народни труженици. Тъ носятъ огнени пламъти и буйно горящи факли; тъ се разиватъ навредъ като възбунени, огнени тълпи. . . Нъма прегради за тяхния смелъ устремъ къмъ новъ животъ и предъ, къмъ нови хоризонти, къпящи се въ пурпурна, утринна позлата. Нъма граници за гордия полетъ на тяхния плухъ изъ вълшебното царство на познанието, на творчеството и подвига.

Ние младите трезвеници, сме въ авангарда на новите легиони. Защото, докато има на земята неправди, тегла, сълзи, докато камшика на изражда а злото зловещо плуци по изранените и измъжчени тѣла на цѣли народи, ние не можемъ като спокойни и студени крители да гледаме страшната трагедия на нашите братя; да си затваряме очите предъ картината на настоящето, предъ истината; да си затваряме уши за свѣщения зовъ, който ни призовава да се боримъ за повече хармония и правда, за по човѣченъ и природосъобразенъ животъ; за великата, върховна справедливостъ. Ние не искаме да живѣемъ въ охолства и излишества, когато другите страдатъ и изнемогватъ въ непосиленъ трудъ и мизерия; не искаме да живѣемъ само за себе си, отдавайки се на груби удоволствия и фалшиви наслади, на пороци и престъпни подбуди, дирайки въ тяхъ смисъла на живота. Защото нъма по позоренъ робъ, по страшенъ престъпникъ въ обществото отъ грубия егоистъ, отъ ненаситния алчникъ, отъ нетрезвия човѣкъ.

Ние осмисляме нашия животъ въ великата борба за щастието и благо на колектива, на човѣчеството, което вие със сигурно и въ буенъ темпъ се изражда. Причините за това израждане сж много и най-разнообразни. Тъ, главно, сж социални и икономически. Криятъ се въ лошите, нехигиенични и мизерни условия на живота; въ фалшивата и изврътена култура; въ хищническите отношения на човѣкъ спрямо човѣкъ, на държава спрямо държава, на класа спрямо класа. . . Самите днешни имуществени и икономически отно-

шения раздухватъ инстинктите, страсти и престъпността, като подготвятъ богатата почва, върху която буйно израства отровното дърво на болезненото и безумно опиянение, било съ плътъ, съ алкоолъ, съ кръвъ, съ злато и т. н. Особенно, тласкането на огромните маси отъ народа къмъ алкоолизмъ води къмъ още по голѣма разсипия и похвара. Сенаториумите, лудниците, вертепите, затворите ставатъ недостатъчни за болните, за изродите, за декласираните елементи.

Трезвото, младежко, обновително движение е покълнало и се е разрастнало на народна почва. Съ право можемъ да кажемъ, че то е едно народно, реформаторско движение, което цели не само премахване на алкоолизма, но премахване на всички злини, причините на които се преплитатъ съ причините на социалния алкоолизмъ. Бойните фронтове на това движение сж здрави, непоклатими и най-широки.

На него предстои да изиграе гражданска и велика историческа роля; защото съ отрезвяването на човѣчеството по-скоро ще рухнатъ всички позорни вериги, по лесно ще се премахнатъ личните, обществените и социални злини; така по-леко ще се крачи напредъ...

Едно движение, което високо издига лозунгите за свѣтлина, братство и истина не може съ сила да бъде парализирано и разгромено.

Борческия пламъкъ на смелите трезви борци не може да се угаси; Крилетъ на буйния, критиченъ духъ не могатъ да се пречупятъ. Даже и да се разтури висшия, централенъ, съединителенъ институтъ, такова движение не стихва, а продължава да се разраства, защото е извикано на животъ отъ желѣзните закони на историческото развитие да играе ролята на прогресивенъ факторъ.

Нашиятъ У. Н. В. С. е разтуренъ—но значи ли това, че свѣтлитъ и благородни идеали на трезвата младежъ преждевременно ще увѣхнатъ? Значи ли това, че отдѣлните въздържателни дружества ще изчезнатъ бързо, ще се стопятъ като мартенски снѣгъ?

Наистина, трезвите ученически организации преживяватъ тежки, критични моменти, но ние трѣбва да удвоимъ и да насочимъ нашите усилия въ самоотвержена работа за по-безболезненото имъ изживяване.

Преди всичко, нека да се знае, че никой не е властенъ да спре колелото на прогресивното развитие, а камо ли да го завърти назадъ.

Съ още по голѣма въра въ нашето дѣло, съ още по-голѣмъ ентузиазмъ и борчески пламъкъ, нека всички ние да градимъ безшумно, камъкъ следъ камъкъ, зидъ следъ зидъ, великия храмъ на Правдата, Човѣщината и Братството.

Да бъдемъ будни!

Горе челата!

За нашата идеология.

Едва ли нѣкога ще имаме напълно оформена трезва идеология. Нѣколко сж причините за това. Едни отъ тяхъ се криятъ въ самия характеръ на движението ни и въ начина на неговото развитие. А други иматъ своите корени въ особеностите на младежката психика.

Трезвите кадри на младежката въ началото на своя животъ бѣха слаби, понеже имъ лисваше възможностъ за по ясенъ погледъ върху процесите на общественото развитие. Обаче този периодъ бѣ изживѣнъ за сравнително късо време за да достигнемъ до по-сетнешните моменти, когато трезвата младежка мисълъ прави сериозни опити да проникне, въ сжщността на това, което я заобикаля. Различни другари различно схванаха дѣйствителността, не дойдоха до единно мнение относно факторите които действатъ въ нея и определятъ характера и въ резултатъ се оформиха трите течения които сж въ непрекъснато противоречие и които импулсиратъ голѣми идейни борби въ движението ни. Първото ярко разграничаване между трите течения стана по въпроса за причините на алкоолизма. Едни ги подиреха въ самия човѣкъ, други и въ човѣка и въ средата, а трети—изключително вънъ отъ личността, въ условията на живота. Това разграничаване непрекъснато се проявява и по всички значителни идейни проблеми, най-вече по въпроса за стимулите на движението. Едни ги подиреха въ „великата любовъ къмъ човѣка“ а други—въ закона за съхранения на индивида и рода, въ гражданската отговорностъ предъ бъдещите поколения, която включва въ себе си, като постериорни елементи, любовта и социалното чувство. Има и едно друго обяснение, което стои по средата. Ясно е, че сж въ конфликта идеалистическото и научно-материалистическото становища по процесите на общественото развитие. Кжитъ колони на „Факелъ“ не ми позволяватъ обстойно да разгледамъ и да разкритикувамъ трите становища. Пъкъ и не е това целта на статията ми. Само ще изтъкна върата си, че едно отъ тяхъ ще възтържествува щомъ получи оправдание въ перипетиите на трезвата борба. Което и да бъде то обаче, нъма да се наложи като догма, а ще търпи постоянни корекции, защото ведно съ развитието и задълбочаването на трезвото движение, неговата идеология ще става по всеобемаща и поширока. Всичко живѣе, всичко се мѣни! . . .

Една отъ важните причини, да не се оформи никога окончателно идеологията на трезвото младежко движение се крие въ самата психика на младежа. Защото презъ младостта си човѣкъ се намира въ периода на стихийно мислене. Но не само това. Мла-

Вес. Константиновъ

дежътъ въ разнитѣ моменти на житейското развитие и ходъ не мисли едънакъ по едни и същи въпроси—защо?—всѣкому, предполагамъ, е ясно. А изворитѣ на израждането никога до сега не сж пресѣкли, не ще пресѣкнатъ и въ недалечното бъдаще. Защо?—това ще бжде тема на друга статия. Тия извори сж тѣй голѣми, че сериозно занимаватъ и винаги ще занимаватъ младежътъ. Разбира се, докато бждатъ пресушени и затрупани, понеже въздържанието е преди всичко активно, върховно усилие за тѣхното пресушаване, то естествено, презъ разнитѣ моменти на житейското развитие и ходъ различно ще бждатъ схващани и самитѣ извори на израждането и борбата противъ тѣхъ.

Казвамъ, че никога движението ни нѣма да има *напълно* оформена идеология. Обаче нейнитѣ контури непрекъснато се чертаятъ, рамкитѣ на тѣсногръдството и ограниченията сигурно се преодоляватъ, и все по осезателно се чувства че развитието на трезвата младежка идеология буйно се движи ведно съ ритѣма на колективния животъ ! . . И прогресира. А това е радостното.

Люб. Василевъ

На кржстопжтъ.

Младежътъ въ всички врѣмена и епохи е носила въ себе си новитѣ прояви на живота, чийто конкретенъ изразъ е трѣбвало тепърва да бжде даденъ всрѣдъ нажежената общественна атмосфера.

Това положение е особено въ сила днесъ, когато надъ димящитѣ развалини на едно орѣфано отъ опиянение и страсти човѣчество се дига творчески знакъ съ проблѣски за една по висша общественна дѣйствителностъ.

И българската младежъ наредъ съ младежътъ отъ цѣль свѣтъ поиска да бжде верна на своето предназначение. Тя—сѣчетала въ себе си горещия пламъ на далечнитѣ Волгски степи понесе съ бодростъ идеалитѣ на новото човѣчество и въ устремъ къмъ тѣхното въплотяване изгради свои организации. И което бѣ за отбѣляване—не бѣше крайния индивидуализмъ на единъ Фалкъ който я ръководѣше. Не. Това бѣ по скоро Ботьовски пламъ съ колективна багра и на строения. Наистина, едно движение, опредѣлено по всички изводи на своитѣ основни положения като движение съ резонъ детръ. Да заговоришъ за пресушаване на едно социално бѣдствие като алкоолизма; да се наредишъ въ кадритѣ на ония въ чийто дѣла лежи само длгътъ и да понесешъ съ смѣлостъ свѣтлия факелъ на просветата и стихийния устремъ на борца, наистина за това се иска не малко жертви. . .

Днесъ е общо признато отъ педагози, общественици и социолози—че училището не дава всичко, а най-вече възпитание. То по скоро направлява въ известенъ смисълъ, обаче това да лече не значи, че създава и характер. Не е хубаво да се излагатъ наши другари въ училището, обаче твърде тежко впечатление прави обстоятелството когато нѣкой отъ тѣхъ дѣхне на тютюнъ или спиртъ, или когато заговори за нощни „подвизи“. И точно тука въ най-преката си задача, голѣма роля играеха ученическитѣ въздържатели. Два. Свикана въ името на непиенето и непушането учащата се младежъ си уясняваше нѣщата и вървеше къмъ все по голѣма яснота и самообразование. Нѣма какво да се спотайва: На нѣкой това не се хареса—20 хиляди бждащи интелигенти на страната не трябвало да се възпитаватъ въ духа на човѣчността и да носятъ гордо на челото си синия белегъ на Длгътъ—Не требвало. Нека сжществуватъ по скоро мъртви членове за преследване на пушачитѣ, но не и организация противъ пушенето. . .

Все пакъ всичко това може да бжде печално. Може да убива вѣрата у нѣкои, но това положение не бива да стреска сния които искатъ да останатъ вѣрни на себе си и своето предназначение—Етапитѣ на здравата организационностъ требва да се изживѣятъ смѣло и гордо. Ня западъ въ блестящия изразъ на културнитѣ постижения се шири култа на древното грѣцко опиянение. Наредъ съ този лудешки стремежъ къмъ удоволствия върви и печалния двойникъ—единъ охолоенъ мжр твецъ, преждевременно поелъ пжтъ за „другия свѣтъ“. И нашата страна не може освенъ да страда все по вече отъ опасния серумъ на западната цивилизация. А алкоолизма, мизерията, социалнитѣ бѣдствия не само у насъ но и навсѣкжде кждѣто ги има нѣма да изчезнатъ отъ само себе си, до като нѣма кой да се заеме съ тѣхното пресушаване. И докато тѣ сжществуватъ, трезвото движение ще има своето историческо оправдание. Това макаръ и мимоходомъ казано безъ особенни изяснения ни налага да отправимъ погледъ преди всичко къмъ себе си—къмъ българската младежъ. Предъ нея стои отгорѣ изправения проблемъ за *Опиянение и Длгъ*—: една дилема съ два различни пжтъ: къмъ безшумно обезличаване, терзание и печаленъ финалъ и къмъ обезсмжртяване и охармоняване на собственото битие съ нравствения статутъ на длгъ. Този е стария кржстопжтъ, който сега е далъ вариантъ въ ново отношение:

Младежътъ на длгъ ще бжде ли достатъчно последователна на своето предназначение, за да изживѣе творчески едно изпитание или капитулира предъ своето собствено дѣло? Този е голѣмия въпросъ, който спон-

танио явнява като изводъ отъ едно положение и който чака своето кржгорично разрешение. . .

А врѣмето въ своя вѣченъ кръговратъ ни носи отново къмъ слжчелитѣ дни на своя май и, нашепва дѣла за вѣчна пролнитъ въ живота.

Нека си кажемъ смѣло и бойно: главитѣ и бодро напредъ. Въ димната атмосфера на гнетящото *Днесъ* дигаме още по високо свѣтлия факелъ да трѣбимъ за новия день, когато ново мощния корабъ на У. Н. В. С. запори гордо общественния океанъ пжтъ къмъ легендарния островъ братството и свѣтлината. . .

Ст. Загора.

Ст. Сакато

Книжнина.

сп. „ТРЕЗВЕНОСТЪ“ наново почина да излиза. Въ тревожнитѣ моменти на развитие и животъ, които преживяватъ У. Н. В. Два въ страната, то изиграе голѣма роля. Младежитѣ трезвеници съ трепетъ очакваха пжвата книжка. Навсѣкжде се хвърляха съ голѣми усилия да запишатъ млагробрийни абонати на това списание, което миналата година се издигна на степенъта на най-сериозното и въчетено всрѣдъ младежътъ. Всеобщо вѣрата, че следнитѣ броеве ще имоголѣми подобрения въ идейно отношение.

Пресушаване изворитѣ на израждането—ето задачата разрешението която не търпи никакво отлагане другитѣ обществени проблеми.

Отъ редакцията

Настоящиятъ брой втори отъ „Факелъ“ излѣзе въ 3000 екземпляра. Ня е другаркитѣ и другаритѣ да даватъ ревностни негови разпространители и да се отчитатъ своевременно. Защото ние отъ своя страна жертваме всичко, за да го подобряваме всѣко отношение; да го направимъ единъ борчески, пропагандаторски листъ, отъ страницитѣ на който лжха младежка бодростъ, вѣра въ слото тържество на идеалитѣ ни и гмъка на будната, критична, младежмисль. Ние работимъ, ясно съзнаемъ, че нашитѣ усилия и жертви сж благого на младежкото трезво движение. „Факелъ“ се редактира отъ: Василевъ и В. Константиновъ. Адресъ: Л. Василевъ М. Луиза 96 Благодарсжщо на всички за насърченията за подкрепата която ни указаха. Пжче, да работимъ и винаги да бжде на поста си, като трѣбачи на новото, по щасливо време!

Шуменъ, Печатница И. АРГОЕТ

арски флагъ надъ насъ развѣли
къ младежка жажда ще градимъ.
сградимъ ний кулата безкрайна
ревсъ и Прометей ще примиримъ.
ещемъ радостъ въ хижитѣ потайни
дѣлий свѣтъ ще възродимъ!

Петъръ Райчевъ

Огнениятъ конникъ.

паритѣ на братскитѣ невинни кърви,
които напоена е земята,
пепелищата, пожарищата
уинитѣ на залѣзващия свѣтъ,
огнедишащитѣ кратери
бедствията, мжкитѣ, теглата,
боко отъ недрата огнени на грешната земя,
едъ буря отъ огньове,
растнахъ мощно и стихийно
огнени, вълшебни конникъ—
иятъ смѣлъ протестъ и бунтъ
пошу неправдитѣ и злото въвъ свѣтъ;
тииятъ вѣченъ, лудъ стремежъ нагоре
кимъ истината, братството и свѣтлината . . .
итѣ вѣ житиѣ ми огнь кръвъ беснѣй—
пъвѣта на приказния огненъ змей—
олъ пламъци излѣчва мойто тѣло . . .
мламящитѣ очи разпращатъ мълнии
анъ силата демонска на които
на плашатъ, ужасяватъ
увѣчетата слаби—паритѣ на духа! . .
шиситѣ ми, това сж огнено море,
имю буйно се вълнува подиръ менъ;
от непокорната и буйната глава
внецъ я увѣнчава отъ свѣтковици—змии . . .
одъ менъ нетърпеливо цвили и прѣхти
рилатъ и огненъ конъ—
десниятъ ми вихрогонъ!
тъ огнената пара,
тъ пламъцитѣ буйни,
въ зѣещитѣ ноздри
вргиватъ сѣкашъ че вулкани;
на опашката и гривата му всѣки косъмъ
огнена змица . . .
Нѣвъ цѣлъ горя, азъ чувствамъ че горя!
згарямъ отъ великата любовъ
въ всички, що за истина и правда страдатъ,
въ всички бедни и отрудени,
до въ мракъ и черно робство чезнатъ,
въхватъ като раннитѣ цвѣтенца, пролѣтни предавѣстници,
емилостиво отъ студени вихри брулени . .
въ цѣлъ горя, пламъта въ свещенъ огнь—
въ желане страстно да се боря,
да смажа всички тъмни сили
да разрушението и порока,
да тиранията и злото . . .
оследенъ да възтържествувамъ—
ашото азъ съмъ творческата сила
въ мене е залога
а новото, щастливо време . . .
Ще нося и ще прѣскамъ вредъ свѣтлика
да истината, красотата и доброто;
ще будя духоветѣ за борба велика . . .
протеста да избухне
стихийно въвъ душитѣ
борческиятъ пламъкъ
да пламне въвъ очитѣ . . .
свѣтътъ да се раздруса изъ основи,

да рухне всичко старо, гнило,
да рухнатъ и последнитѣ окози! . .
Желя да се боря,
да прѣскамъ жива свѣтлина!
Въ борбата—смѣлата и вѣчната борба
за благото на чловѣшкий родъ,
се крие истинското щастие за великитѣ сърдця;
се крие найприятната и чистата наслада,
най-цѣнната награда! . . .

Хей, конйо мой хвъркати,
напредъ ний смѣло да летимъ, да посетимъ,
странитѣ непознати
на будния човѣшки духъ . . . Напредъ! Напредъ! . .
Азъ искамъ всички тайни да открия
и всичко да изпитамъ—
отъ чашата на сладоститѣ и горчевинитѣ
да пия до последна капка . . .
И да узная самъ великий смисълъ на живота . . .
Въорженъ съсъ своитѣ оржия,
свободний Духъ и буйний Огнь,
азъ ще прогоня Тъмнината—
тазъ блудница притискаща въвъ хладни си обятия земята
И Злото докато е още пеленаче
ще задуша въвъ мръснитѣ му ясли . . .
Ще сипя дъждъ отъ огнени стрели
и смъртно ще пронижа съ тѣхъ поклонницитѣ влѣхви,
които идватъ младеца да дарятъ съ богати дарове,
прославяйки го съсъ хвалебни химни . . .
Ще победа, ще победа съсъ Духъ и Огнь! . .

Ахъ, хвъркай, хвъркай конйо!
Да пролѣтимъ около цѣлата земя,
да я обвинемъ съ пламъци вълшебни . . .
Отъ мойто огнено дихание
да пламне очистителенъ пожаръ въ душитѣ
на беднитѣ, измжчени човѣци . . .

Безпирно хвъркай, конйо,
следъ мене да изчезне всѣка черна мжка,
и радостъ, и утѣха да разнасямъ вредъ . . .
Кой би ме спрѣлъ
при смѣлия лѣтежъ къмъ мойта свѣтла цѣлъ?
За мене съществуватъ ли прегради и предѣли? . .
За мене—огнения конникъ—
великия и вѣчния бунтовникъ? . .
Да хвъркаме, да гонимъ времето крилато . . .
Но то надхвърква всички—
Защо ли? . .

Ще се откажамъ ли, ще спира ли своята вихрена езда,
и уморенъ, и изтощенъ
по своя пжтъ ще клюмна и угасна? . .
Ха, ха! . . Азъ смѣло ще летя
и буйно ще горя въвъ своя страшенъ огнь . . .
И найподиръ ще се разпрѣсна
на хиляди искри, на хиляди слънца
—ще свѣтя! . . .
Додето нѣкой сждбоносенъ мигъ
израстна буйно, пакъ така могъщъ, великъ,
епокси и култури да създавамъ,
да тласкамъ чловѣшкий родъ нагоре
къмъ слънчевитѣ върхове—
къмъ съвършенство! . .

И вѣчно азъ ще свѣтя! . . .

Веселинъ Огнянъ

О, братя мои, не се срамете да стоите предъ гор-
дитѣ и могъщитѣ въ бѣлата одежда на вашата просто-
та! Вашиятъ вѣнецъ ще бжде смиреннието и вашата сво-
бода—свободата на душата.

Рабиндранатъ Тагоръ

Американската забрана.

На 16 януарий 1920. год се узакони пълната забрана на произвеждане и консумация на алкохолни пития въ големитѣ североамерикански съединени щати. Това е едно значително дѣло, плодъ на дълга и упорита работа, извършена отъ трезвитѣ американци.

Съ къртовската дейностъ на хиля дитѣ, съ вмъкването на всички обществени слоеве въ борбата, забраната стана фактъ.

Грохнала Европа не забелѣза това; тя още бѣ унесена въ тресъцитѣ на оръдята, още предъ безумно разтворени, ъ зеници смъртта размахваше косъта си.

Обаче забраната почна да дава своитѣ резултати. Забави се малко темпана масово израждане, престъпленията намалѣха, повдигна се материалното състояние на народа. „Когато запитали работниците отъ раб. организации: доволни ли сж отъ забраната и донесла ли е тя щастие за семействата им?—80% отговорили:

—Да!“ (бр. 5. год. V сп. „Борба“).

Ний знаемъ обаче, че забраната има своитѣ дефекти. Знаемъ, че тя не разрешава сложната проблема за пресушаване изворитѣ на израждането. Тя е само една голѣма крачка къмъ това разрешение.

16 януарий—дена на трезвата победа, не е день за тържества и възклициания. Не! Той е день за борба и творчество, день за градежъ! И ний вѣрваме, че единъ отъ резултатитѣ на нашата борба, единъ отъ плодовѣтѣ на нашето творчество, ще бжде бѣлгарскиятъ 16 януарий.

Творческата младежъ.

Свѣтътъ е грохналъ въ омагьосания кръгъ на болезненитѣ наслади. Безмѣрниятъ му егоизъмъ го души. Тѣжка и отровна е атмосферата, препълнена съ пари отъ вино и сълзи.

Млади-зелени, ний навлизаме въ живота. А какво ни се завещава? Какви пѣтища ни се оставятъ, за да се движимъ и развиваме? Всички казватъ: „Необходимо е, щото поколението, което израства да бжде здраво, за да преуспѣва“. Но, какъ ще бжде здраво това поколение, когато то чрезъ примѣритѣ и дѣлата на околната срѣда, се тласка къмъ евтини наслади, когато надъ неговата душа тегнатъ кошмари?

Ясно е, че младежъта преживѣва криза, трѣгнала по завещанитѣ ѣтища. И тя съзнава това. Нейнитѣ силни, запазени творчески части сочатъ другъ пѣтъ за развитие—тоя на идеализма и отрезвяването на обществото.

И веднѣжъ трѣгнала по този пѣтъ, творческата младежъ открито изявява своитѣ стремежи и желания, и упори-

Запустѣлото огнище.

Кжща запустѣла, глуха, край града сама стърчи. Нощемъ въ нея бухтъ буха, вѣтрътъ студень бучи . . . Счупени прозорци зѣятъ—сѣкашъ на мъртвецъ очи. Тайна страшна въ тѣхъ немѣе, зла прокоба въ тѣхъ мълчи . . . Дворътъ глѣхне въвъ трѣнаци, и край грохнали стени, въ купищата камѣнаци, кривятъ се, пълзятъ змии. Въ туй мѣсто проклето, нито никнатъ дѣхави цвѣта, нито птички гласовити веселятъ съсъ пѣсенята . . . Казватъ—призракъ се явявалъ тукъ, при лунна свѣтлина, на загърната въвъ бѣло млада, плачуща жена . .

то насажда трезви възгледи. Намѣсто днешната дребнавостъ и егоизъмъ, тя издига лозунга за братството и вика съ думитѣ на Гюте: „Свѣтлина, пове-че свѣтлина!“

Нейната активна воля, съчетана съ свежи блѣнове и съкрошени мечти, ъ дава импулсъ въ трудната работа.

И ний вѣрваме въ нейната победа. Защото, макаръ и а е ясно, че падението и теглата зиматъ широки размѣри, ний прозираме първитѣ слаби изблици на протестъ срещу настоящето. А въ душитѣ на всички дреме човѣщина, жажда за слънце. И искритѣ на протеста ще ги жегнатъ. Ще пламне очистителенъ пожаръ . . .

Възродената младежъ е пролѣтъ за живота на единъ народъ. Къмъ това възраждане се стремимъ и ний, вѣчно младитѣ по духъ трезвеници.

Надежда Л.

Вѣсти.

* * Скоро ще бжде внесенъ въ народното събрание новиятъ законопроектъ за народното здраве. Директорътъ на Нар. Здраве, г-нъ Д-ръ Кесяковъ е запознатъ основно съ алкохолния въпросъ и съ американската забрана. Затова и се очакваше, че ще бжде направена чрезъ новия законопроектъ решителна крачка къмъ ограничаване по законодателенъ пѣтъ, размѣритѣ на алкохолизма въ България. Тоаа очакване се оправдава. Споредъ законопроекта, въ селата се допуска питейно заведение на 1000 жители, а въ градоветѣ—на 2000. Кръчмитѣ се отварятъ отъ 8 ч. до 12 ч. и 2 ч. сл. об. до 6 ч. вечерята. Забранява се да се даватъ пития на лица по-малки отъ 20 год., на болни, на ученици, на стражари и войници. Съ това не ще се премахне алкохолизма, обаче никой не ще отрече благотворнитѣ послед-

ствия отъ горнитѣ ограничения съжаление, още отъ сега нѣкои се мжчатъ да провалятъ законопроекта. Дали ще успѣятъ? Ще се въскъ случай, народното събрание има да избира между-народно физическо и морално заздравяване егоистичнитѣ, или криво разбранитѣ интереси на извѣстни среди.

* * Въпросътъ за възобновяване на Н. В. С. влиза въ нова фаза. Местолучни вестници поискаха анкетна ревизия на решението за разтурна съюза. Бѣлгарската Въздржана Федерация е натоварила г-да: Д-ръ П. Цоневъ, Д-ръ Хар. Ней. М. Н. Поповъ да се срещнатъ съ Г-нистра на Нар. просвѣта, и настояно да поискатъ възобновяване на Н. В. С. Неговитѣ клонове въцѣ страна сж будни, и усилено рабо-

Отъ редакцията.

Нека другаритѣ и другаритѣ които сж разпратени бройове за пространство отъ настоящия тримесеченъ литературенъ листъ „Факелъ“, да даватъ тѣй отзивчиви, и съзнавайки чението на това хубаво начинание, което ние жертвахме трудъ, време, средства, да подкрепятъ не нас дѣлото, на което и ний, и самитѣ служатъ съ всичкия пламъкъ на единитѣ си.

Ние сме скромни въ своитѣ искания—ще бждемъ достатъчно възнаградени ако възбудимъ интереса и творческитѣ импулси въ съзнателнитѣ и идеалнитѣ другарки и другари, които отъ страна пожертватъ малко време по широкото разпространение на „Факелъ“.

Наближава агитационниятъ периодъ—е нужна много и много озна книжнина, която като огнена на да залѣе родната страна.

А каква голѣма празнина се чува въ нашата трезва младежка литература! Колкото и малко да допринесатъ за попълването ъ, въ тия тежки мѣсѣци за трезвото ученическо дѣло, съ издаването на „Факелъ“, пакъ, това има своя смисълъ и значение, нали?

„Факелъ“ е неперидично издаванъ отъ У. Н. В. Д-ва—Шуменъ и ще изидва при особени случаи. Всичко, което се отнася до него да се изпраща на редакцията: Люб. Василевъ, М. Луиза. Редактиратъ: Л. Василевъ и В. тантиновъ.

Прочие, да работимъ съ още по-голяма енергия за трезвото дѣло, оокрили отъ благороднитѣ идеи за свѣтлина, братство, истина, да даемъ свѣлитѣ пѣтища къмъ живъ, смисленъ и природосъобразенъ животъ.

Бждащето е на насъ—младитѣ!

Шуменъ, Печатница И. АРГОБ